

سياست پېژندنه؛ له اسلام سره تلازم او ضرورت يې! (لومړۍ برخه)

نن ټکی اسيا جنوري 18, 2021

حماد افغان شېرزاد

دا چې حکومتونه اوس د سیاست پر لاره ډېره تکیه کوي، هر طرفته د سیاست چرچې دي، نو غربيان کوبښن کوي چې د سیاست او اسلام تر مینځ تفریق او جدوالی راوړي او خلکو ته داسې څرگندوي چې د سیاست او اسلام هیڅ تعلق او اړیکه نشته او یا هم لږ تر لږه که د سیاست او اسلام اړیکه ومني نو بیا داسې پروپاګند کوي چې د علماء کرامو او دیني طبقې د سیاست سره هیڅ کوم ارتباط او اړیکه نشته، حال دا چې د سیاست شروع د اسلام مبارک دین کړې، دوی د ځینو بې دینه او علماء سوء د سیاست میدان ته ورګډ کړي چې ټول نظام یې د اروپا او غرب څخه الهام اخلي.

که تاریخ وگورو او ژور نظر پرې واچوو د اسلام د ستر پیغمبر او بیا د هغه ملګرو په څېر سیاست او نظام اداره کولو ساری نه لیدل کیږي او نه هم به یې څوک ساری پیدا کړي.

غربيانو د همدې لپاره چې اسلامي سياست بدنام کړي ډېرې کړۍ يې په همدې ګمارلي چې خلکو ته وښايي چې د اسلام او د علماء کرامو د سياست او نظام چلونې سره هيڅ کوم تعلق او اړيکه نشته.

په همدې اساس ومې غوښتل چې د سياست په موضوع څه وليکم او روښانه کړم چې سياست له موږ څخه څوک هم زيات نه پيژني او نه هم د تاريخ په اوږدو کې د سياست په ميدان کې د اسلام او مسلمانانو په څېر سابقه ولري.

د سياست لغوي او اصطلاحي تعريف او پيژندنه:
د سياست د لغوي او اصطلاحي معناوو په اړه علماء کرام او د نورو اديانو خلک ډېر غږېدلي او هم يې ليکل پرې کړي خو دلته يې فقط يو لنډه لغوي او اصطلاحي معنا کوم.

سياست د ساس يسوس مادې څخه مصدر دی په مانا د خلکو د امورو مشري کول، نيکې لارې ته د خلکو راهنمايي کول، د حکومت او نظام چلونې هنر او يا هم رعايت او تدبير ته ويلای شي، ځکه خو "السائس" مدبر، منتظم او سياست پوه انسان ته ويل کيږي.

اصطلاحي تعريف د امام راغب اصفهاني، امام غزالي او امام ابوالحفص عمرالنسفي رحمهم الله درې واړو د تعريف خلاصه داسې ده چې:
سياست د الله تعالی مخلوق اصلاح کول، نېغه لار ورته ښودل، د ځمکې آبادول، الهي احکامو تنفيذ او د رعيت د کارونو څارنه او اصلاح کول په تدبير سره.

د علامه شمس الحق افغاني تعريف لنډ خو ډېر جامع دی، هغه وايي:
سياست هغه نظام دی چې د الهي احکامو (ټول شريعت) او بشري حقوقو ساتونکې او مدافع وي.

فقهاء کرام بيا اسلامي سياست داسې تعريفوي:
سياست هر هغه فعل او عمل دی چې حاکم يې د اجتماعي مصالحو لپاره ترسره کوي، خلک اصلاح کوي اگر که دا عمل د شريعت او د رسول الله ﷺ طرف نه وضع شوی نه وي.

شرعي سياست کې مهمه دا ده چې د حاکم عمل او اقدام به له شريعت سره په ټکر کې نه وي او ټولو قواعدو او اساسي مباديو به متکي وي او نه به د شريعت د تفصيلي دليل سره متناقض وي.

موږ په اوسني وخت کې د نظام او واحد مرکزيت څخه محروم او بې برخې يو، نو ځکه راباندې جابر، ظالم او د شريعت سره مخالف او له نظره يې لرې حکومتونه مسلط دي، د

اسلام د خپراوي او خصوصاً په اوسني وخت کې چې کفر په دنيا غلبه کړې او د حقيقي اسلام نه سکروته جوړه شوې ساتنې او دفاع لپاره نظام ته ډېره زياته اړتيا ده، ځکه که نظام ولرو د هر اړخ او حکومت سره خبرې کولای شو، د اسلامي نظام او سلطنت سرحدات ساتلی شو، د خپلو ديني او ملي ارزښتونو دفاع ښه په نړه او ډاډه زړه کولای شو او که يو څوک د اسلام، پيغمبر، قرآن او يا هم نورو شعائرو او ارزښتونو سپکاوی او توهين وکړي نو ښه په زغرده يې ځواب ویلی شو.

تاريخ که پورته کړو او ژوره مطالعه يې وکړو نو زموږ اسلاف د سياست په ميدان او نظام اداره کولو کې ستره سابقه لري، د رسول الله ﷺ او د هغه د ملگرو سیرت ټول سياست سياست دی، د غربيانو د ټول نظام جوړونه زموږ د دوهم خليفه عمر فاروق رض د نظام څخه الهام اخلي او که لږ ورزياته کړو نو په اندلس کې د امويانو خلافت ..... هم د غربيانو پر مخ زموږ يوه درنه څپيره وه، هغه وخت مسلمانانو په اندلس کې دومره پرمختگ کړی وو چې د ټولې اروپا نه د مسلمانانو ځمکو ته راتلل دلته به يې د هر قسمه پوهه او تعليم ترلاسه کولو، عثماني خلافت او سلطنت هم زموږ د سياست يوه لويه برخه ده.

نور بيا ان شاءالله...